

geven. In haar kamertje, dat ze met allerlei voorwerpen van fijnen smaak behaaglijk had gemaakt, richtte ze zich zelf feesten aan van genot en zaligheid, festijnen, waarbij haar levenskracht op het hoogst gespannen stond naar het geluk van woord-muziek en de fijne verheuging van een glanzenden rhythmus..

De laatste jaren echter begon ze bekomernis te krijgen om zich zelve. Wel was ze niet zonder verdriet gebleven, zonder gewoon-menschelijke nooden, maar immer had zij haar arbeid gemind boven alles en er kracht in gevonden om veel droevigheid te weerstaan. Doch wat haar nu ging hinderen, was ernstiger, want het doofde den gloed van haar werk: dat haar taak in school, waarvoor ze afstand gedaan had van de wereld en al haar vermeeningen, sommige dagen slechts luttel voldoening gaf, en in 't geheel geen wijding en blijmoed meer, maakte haar mismoedig en roofde al het vertrouwen, dat ze nog immer in haar methode van opvoeden had. Ze ging nu twijfelen, wanhopen aan zichzelf en haar aanpak-durf van vroeger overschatting vinden....

Een groote triestheid ging haar drukken en ofschoon ze eerst de waarheid ontwijken wilde, een waarheid, die haar vrouw deed zijn als alle anderen, waar zij zich boven had gedacht, kon ze zich het koele, snijdende licht der werkelijkheid niet ontschillen.

Ze was nu zevenendertig jaar, en in de volle, ruime toewijding tot haar taak, was haar, zonder besef eigenlijk, zonder dat ook maar een enkel meisjesverlangen in haar had mogen bloeien, een jeugd ontgaan, die ze, zoekend naar wijsheid en schoonheid alleen, nooit had geteld, ja, soms had verafschuwd omdat haar jongheid haar belette wijs te zijn en het schoone te zoeken zooals ze wel wilde.... Ze had ook met zooveel evergave gearbeid, met een zoo goed willen en met zulke verheerlijkte gedachten, dat ze haar taak minstens even schoon voelde, en zeker van even groote gewijheid, als het moederschap, — en ze kon 't zich nimmer

beklagen, dat ze niet getrouwd was. Ze vond haar leven zonder man ook recht goed en rustig, om mee op haar gemak te zijn en veel van te houden....

Amoureuus van aard was ze nimmer geweest en ze was aan bekoring zoo arm, dat ze nooit een man geprikkeld had om door zijn verliefdheid in haar wat erotische gevoelens wakker te maken. Het had haar in 't geheel niet bezeerd, dat de mannelijke collega's, die elkaar in Hassel gedurig opvolgden, zoo weinig notitie van haar namen als vrouw. Ze stelde eigenlijk er langen tijd een eer in, dat ze als man mée werd behandeld.... Dat iemand jegens haar een zekere gemanieerde vormelijkheid zou in acht nemen of haar een dienst bewijzen, was haar een belachelijke, en in haar positie verwerpelijke, gedachte....

Nu vloekte ze die jaren van trots-op-haar-sexeloosheid, want ze voelde ze zwaar van smaad en minachting.... Ze haatte zichzelf, met een soort van vergoelijkend meelij om haar kinderlijke verblindheid, dat ze de verwaarloozing en negatie van haar vrouwelijkheid had kunnen voelen als een eer, als een onderscheiding van bizondere waarde.

Van den tijd af dat meisjes, die h  r leerlingen waren geweest en die zij had moeten helpen als ze met haar knuffelige vingertjes haar kleertjes niet hadden kunnen vastmaken, getrouwd waren en kinderen kregen, en daarmee een zekere trots in haar gang en een dieper licht in haar oogen, was ze, bij telkens langer vlagen, een klein en bedroefd, een dikwijls bitter mismoedig mensch. Dan had ze een gevoel of ze in Hassel maar geduld werd, geduld om haar werk en haar ijver, maar er eigenlijk niet thuis hoorde met haar eenzaam voortleven zonder man en zonder kind. Na jaren gelukkige verkloostering in haar schoolsche taak, waarin zij zich rijker had geacht dan iemand ook, wist zij plotseling iets aan haar leven ontbreken, iets dat de eenvoudigste menschen van Hassel kenden en misschien niet eens ten volle